

**AVRUPA KONSEYİ
BAKANLAR KOMİTESİ**

**KIRSAL MİMARİ MİRASIN KORUNMASI VE DEĞERİNİN ARTIRILMASI HAKKINDA
TAVSİYE No: R (89) 6, 1989 (AK)**

(Recommendation No. R (89) 6 on Protection and Enhancement of The Rural Architectural Heritage, 13 April 1989, COE)

(13 Nisan 1989 tarihinde 425. Bakan Vekilleri Toplantısı'nda Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir)

13 Nisan 1989

Avrupa Konseyi Tüzüğü'nün 15. Madde koşulları altında Bakanlar Konseyi,

Örgütün amacının üyeleri arasında özellikle ekonomik ve sosyal ilerlemeyi kolaylaştırmak için, daha büyük bir birliği başarmak olduğunu ele alarak;

Gırnata'da 3 Ekim 1985 tarihinde imzaya açılan Avrupa Mimari Mirasının Korunması Konvansiyonu'nu göz önüne alarak;

21 Mayıs 1980'de Madrid'de imzaya açılan Bölgesel Topluluklar ve Yetkililer arasında Sınır Ötesi İşbirliği hakkındaki Avrupa Ana hat Sözleşmesi'ni göz önüne alarak;

Yakın yıllarda tehlikeye giren tarımsal üretim ve sosyal dönüşümlerin değişen modellerinin geleneksel kırsal mimari varlığını ve yerleşimini tehdit etmekte olduğunu gözlemleyerek;

Bu mirasın bugün sadece en güvenilir Avrupa kültürü bileşenlerinden birisini oluşturmakla kalmadığına, aynı zamanda yerel gelişimin başlıca etkenlerinden birisi olarak kaldığına inanarak;

Üye Devletler ve Avrupa kurumlarının, tarım ve çevre politikalarını belirlerken hem inşa edilmiş hem de doğal mirası göz önüne almalarının mecburi gereğini vurgulayarak;

Üye devletlerin hükümetlerine, kırsal mirasın korunması ve değerinin artırılmasıyla ilgili politikalarının oluşturulmasını bu tavsiye ekinde bulunan yönergelere dayandırmalarını tavsiye etmektedir.

TAVSİYE NO. R (89) 6 EKİ

I. Avrupa mimari mirasının tanımı ve ilgili araştırmalar için araçlar geliştirerek kırsal Avrupa'nın kolektif bilincini korumak:

1. Koruma ve değer artırma politikalarıyla doğrudan bağlantılı hem bilimsel keşifler hem de daha özlü coğrafik tipolojileri oluşturmaya devam ederek;
2. Coğrafik, tarihi, ekonomik, sosyal ve etnolojik etkenler kadar mimari ve sanatsal nitelikleri içeren çok disiplinli bir temelde kırsal mirası tanımlama çalışmasını düzenleyerek;

II. İnşa edilen mirasın korunmasını planlamak, bölgesel gelişim ve çevresel koruma süreciyle birleştirmek:

1. Aşağıdakileri amaçlayan toprak kullanımı idaresini iyileştirmek amacıyla miras, çevre ve şehir planlama hakkındaki kanunu yürürlüğe koyarak:
 - i. en iyi temsil özelliğine sahip inşa edilmiş miras öğeleri için (anıtlar, bina grupları, siteler) Mimari Avrupa Mirasının Korunması Sözleşmesi'nin anlam dahilinde yasal korumayı sağlamak;

ii. kırsal mirasın bu iki ayrılmaz görünümünü birleştiren kapsamlı bir planlama sistemine dayalı, inşa edilen ve doğal mirasın kapsamlı korunması ve değerinin artırılması için koordine stratejilerin iskeletinin oluşturulması;

iii. aşağıdakiler dahil olmak üzere toprak kullanımı üzerinde uygun kontrol:

- dereceli olarak ve geri alınmamak üzere, manzaranın ahengini yok eden binalar veya tesisler için kontrol edilmeyen gelişim üzerinde sınırlamalar
- minimum bir dizi dayatılan standardı tanımlayarak yeni binaların, yerleşim bölgelerine iyileştirilmiş entegrasyonu;

2. Aşağıdaki amaçlarla mimari yardım, danışma hizmetleri ve teşviklerin titizce oluşturulmuş sistemlerinin gelişimi yoluyla kimi zaman uygunsuz ve yetersiz planlama direktiflerini sağlayarak:

i. mümkün olduğunca orijinal karakterlerini korurken, onları yeni amaçlara adapte etme arayışına girerek, her ne kadar mütevazı olsalar da mevcut binaların (evler, tarımsal veya endüstriyel binalar) yeniden kullanımını cesaretlendirmek;

ii. uzun ömürlü malzemelerin, orantıların, inşa tekniklerin ve mimari ayrıntıların kullanımında ifade edildiği gibi genel kamu ve ekonomik temsilcilerin dikkatini yerel mimari değerlerine çekmek;

iii. korunan binalar için, Tarihi Anıtların Teknisyenleri ve Mimarları 2. Uluslar arası Kongresi tarafından 1964 yılında Venedik'te benimsenen Uluslar arası Anıt ve Site Restorasyonu ve Korunması Tüzüğü'nün prensiplerini uygulamak ve geleneksel malzemelerin olmadığı durumda en uygun ikamelerin kullanımını, bütün binaların bakımı ve yenilenmesi için savunmak;

iv. geleneksel mimarinin ruhuna ve tarzına dayanan yaratıcı bir yaklaşımla çağdaş bir yerel mimariyi teşvik etmek;

3. O olmaksızın Avrupa'da daha memnun edici bölgesel bir dengeyi başarma arayışında olan 1983 Avrupa Bölgesel/Uzamsal Planlama Tüzüğü'nün prensiplerine saygı duyan bir miras politikası düşünmenin imkansız olduğu ahenkli bir kırsal çevre gelişimini amaçlayan kararlı bir politika izleyerek.

III. Mirasın değerinin artırılmasını, yerel gelişimin hayati etkeni olarak harekete geçirmek:

1. Özellikle iş yaratımı konusunda ve bir bütün olarak ekonomi üzerinde etkisi olduğu bilinen kamu yatırımını aşağıdaki yollarla artırmak ve sürdürmek:

i. binaların yenilenmesini ve sitelerin korunmasını cesaretlendirmek için devlet, bölgeler ve yerel otoriteler adına finansal teşvikler:

- mevcut barınmaya iyileştirmeler uygulamak için bağışlar veya faiz oranı kolaylıkları olan krediler,
- korunan binalara tamir uygulamak ve inşa edilen sitelere yapılacak değişiklikler için bağışlar,
- küçük kasabalardaki kamu alanlarının iyileştirilmesi için bağışlar;

ii. binaların bakımı, yenilemesi ve değerinin artırılmasının en sonunda aşağıdakilere dayanan ekonomik faaliyetler ve yerel zenginlik için destek

- çiftliklerin çağdaşlaştırılması için kamu bağışları,
- çok faaliyeti, iş dünyasının oluşumunu ve el sanatlarını cesaretlendiren değişik üstlenmelere yapılan bağışlar,
- turist olanakları ve kırsal tatil konaklaması için bağışlar;

iii. özellikle yeni teknolojiler konusunda ve bilgisayar ile birlikte iletişim şebekelerine erişim açısından kırsal alanlarda ekonomik faaliyetleri genişletmek ve korumak için tasarlanan altyapıların ve toplum olanaklarının inşa edilmesi;

2. Daha ileri düzeyde, bölgesel ve yerel olarak inşa teknikleri ve el sanatlarıyla ilgili eğitim kurslarını aşağıdaki yollarla geliştirerek:

i. aşağıdaki konularda mimarlar, şehir planlamacıları, koruma personeli ve inşaat teknisyenleri için uzman eğitim sistemi dahilinde kursların sağlanması:

- geleneksel inşa malzemeleri ve teknikleri,
- bu malzemelerin dayanıklılığı ve modern malzemelerle olası kombinasyonları,
- bu geleneksel tekniklerin maliyeti ve günümüz kullanımlarıyla veya modern teknikler ve malzemelerle değiştirilmeleri konusundaki koşullar;

ii. yerel ekonomi ve yenilik programlarıyla yakından bütünleşik olan el sanatları için eğitim merkezlerinin oluşturulması;

iii. binaların bakımı hakkında, sahipler ve çiftçilere yönelik eğitim oturumlarının düzenlenmesi;

3. Düzenlemeler, vergi önlemleri ve bütçe tahsisatları yoluyla aşağıdaki gibi amaçlar için hem kamu hem de özel kuruluşları gerektiren pilot deneyleri cesaretlendirerek:

i. doğal manzaraların ve binaların korunmasını ekonomik dönüşümün sorunları veya doğal handikaplarından muzdarip alanlarda yerel ekonomik ve sosyal gelişimle bir araya getiren “doğa parkları” veya “açık hava müzeleri”nin tasarlanması;

ii. aktif ve işsiz kişiler yardımıyla kırsal inşa edilmiş ve doğal mirası artırmak için başlıca projelerin yürütülmesi;

4. Genel kırsal gelişim projelerini yürütmeye yerel otoritelere yardımcı olmak için eğitimciler ve geliştirme personellerinden küçük ekipler oluşturulmasını cesaretlendirerek.

IV. Avrupa çapında kırsal mirasın bilgisini ve bu mirasa daha büyük saygı duyulmasını teşvik etmek:

1. Aşağıdakilere acil ve tam dikkat harcanarak:

i. çevre için belirli tarımsal üretim ve piyasa düzenleme yöntemleri ve inşa edilen mirasın bozulması ve terk edilmesiyle ilgili kararlar;

ii. sosyo-ekonomik Avrupa yaşamında kırsal mirasın bozulmasını gerçek maliyeti;

2. Avrupa Konseyi himayesi altında çok disiplinli bir temel üzerinde, kendi içinde yeri doldurulmaz bir miras olan sayfiye yerinin daha etkili korunması için gereken koşullarda araştırmayı takip ederek;
3. Bölgesel Topluluklar ve Makamlar arasında Sınır Ötesi İşbirliği hakkındaki Avrupa Ana hat Sözleşmesi'nin uluslar üstü ve bölgeler üstü değişim programlarının uygulanması dahil olmak üzere uygun düzenlemelerin ve finansal önlemlerin yardımıyla, özellikle gönüllü eğitim alanında, bina sanatları ve yetenekleri hakkında karşılıklı yardım ve karşılıklı bilgiyi cesaretlendirerek;
4. Kırsal mirasın zenginliklerinin farkında olan ve onu korumak sebepleri olan seçilmiş temsilcileri, genel kamuyu, genç insanları, sahipleri ve çiftçileri elde etmek için yarışmalar ve sergilerin düzenlenmesi, yayınlar ve görsel işitsel malzemelerin üretimini kolaylaştırmak.

Öğrenci Çevirmen: Şelale DALYAN

Öğrenci Proje Asistanı: Yaşar Serkal YILDIRIM